

Завищення очікуваної вартості предмета закупівлі: правові наслідки для замовника

Визначення очікуваної вартості предмета закупівлі — це досить відповідальний процес, який є запорукою проведення успішної закупівлі. Пунктом 11 частини 1 статті 9 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) визначено, що основними функціями Уповноваженого органу (Мінекономіки) є, зокрема, розроблення та затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі. Так, на виконання зазначеної норми Закону наказом Мінекономіки від [18.02.2020 № 275](#) затверджено примірну методику визначення очікуваної вартості предмета закупівлі (далі — Методика визначення очікуваної вартості предмета закупівлі).

Проте, зважаючи на те, що вказана методика є примірною, замовник не зобов'язаний визначати очікувану вартість предмета закупівлі відповідно до неї, а тільки має право. Тому кожен замовник обирає свій метод визначення очікуваної вартості закупівлі. *Які наслідки завищення або зниження очікуваної вартості предмета закупівлі чекають на замовника?* Наприклад, зниження очікуваної вартості може призвести до того, що на закупівлю, оголошену замовником, не прийде жоден учасник. А завищення начебто ніяких наслідків не має... Крім того, адміністративної відповідальності за «неправильне» визначення очікуваної вартості предмета закупівлі Кодексом України про адміністративні правопорушення не передбачено. Тобто відповідальність за такі дії замовника відсутня? Відповімо на це запитання, проаналізувавши вирок Кропивницького апеляційного суду від 04.03.2020 провадження № 11-кп/4809/168/20.

Обставини справи

У результаті неналежного виконання своїх обов'язків через несумлінне ставлення до них обвинувачений ОСОБА 1 надав можливість громадянину ОСОБА 6, провадження відносно якого виділено в окреме кримінальне провадження, при виготовленні, оформленні та підписанні протоколу засідання тендерного комітету замовника від 24.03.2017 № 1, який є офіційним документом і створює правові наслідки, з метою вчинення та приховання іншого злочину внести до нього завідомо неправдиві відомості, а саме:

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю голови тендерного комітету ОСОБА 1 питання визначення очікуваної вартості закупівлі системи ультразвукової діагностичної (1 од.) та монітора фетального з функцією моніторингу двох плодів (1 од.) на суму 2 000 000 грн відповідно до річної потреби на 2017 рік, та голосування по даному питанню одноголосно всіма членами тендерного комітету за. При тому на момент оформлення вказаного протоколу річний план закупівель замовника на 2017 рік не передбачав закупівлі вказаної медичної техніки на суму 2 млн грн. Ринкова вартість системи ультразвукової

діагностичної (1 од.) станом на березень 2017 року становила 686 925 грн, ринкова вартість фетального монітора з функцією моніторингу двох плодів (1 од.) станом на березень 2017 року складала 63 774 грн, що вказує на прийняття даного рішення з метою штучного завищення ціни предмета закупівлі та всупереч вимогам частини 1 статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» (в редакції станом на 24.03.2017), відповідно до якої закупівлі здійснюються за принципом максимальної економії та ефективності. Голосування членами тендерного комітету по вказаному питанню фактично не здійснювалося;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю голови тендерного комітету ОСОБА 1 питання застосування норм Закону України «Про публічні закупівлі» (в редакції станом на 24.03.2017) до предмета закупівлі та голосування по даному питанню одностайно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю голови тендерного комітету ОСОБА 1 питання визначення предмета закупівлі за кодом ДК 021:2015 33120000-7 Системи реєстрації медичної інформації та дослідне обладнання (система ультразвукова діагностична, фетальний монітор з функцією моніторингу двох плодів) та голосування по даному питанню одностайно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю секретаря тендерного комітету ОСОБА 7 питання застосування процедури відкритих торгів та голосування по даному питанню одностайно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю секретаря тендерного комітету ОСОБА 7 питання затвердження річного плану закупівель зі змінами на 2017 рік та голосування по даному питанню одностайно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося, внаслідок чого 24.03.2017 на вебпорталі Уповноваженого органу оприлюднено інформацію про планування закупівлі замовником системи реєстрації медичної інформації та дослідного обладнання на суму 2 млн грн, яка на 1 249 301 грн перевищує дійсну вартість медичного обладнання даного виду;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю члена тендерного комітету ОСОБА 4 питання призначення дати проведення процедури закупівлі та голосування по даному питанню одностайно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося;

щодо розгляду на засіданні тендерного комітету замовника 24.03.2017 за доповіддю члена тендерного комітету ОСОБА 5 питання затвердження Тендерної документації на закупівлю товарів: код ДК 021:2015 33120000-7 Системи реєстрації медичної інформації та дослідне обладнання (система ультразвукова діагностична, фетальний монітор з функцією моніторингу двох плодів), та голосування по даному питанню одногосно всіма членами тендерного комітету за, яке фактично не проводилося. При цьому вказана тендерна документація виготовлена невстановленими особами в м. Харків за допомогою невстановленої техніки та роздрукована громадянином ОСОБА 6, провадження відносно якого виділено в окреме кримінальне провадження, який при підготовці тендерної документації та оголошення про проведення процедури відкритих торгів, з метою створення перед замовником (керівництвом замовника) видимості належного виконання та удаваної законності при здійсненні тендерної закупівлі, особисто, перебуваючи в адміністративному приміщенні замовника з використанням невстановленої комп'ютерної техніки підготував документацію з приводу здійснення закупівлі за державні кошти — Тендерну документацію на закупівлю товарів: код ДК 021:2015 33120000-7 ¾ Системи реєстрації медичної інформації та дослідне обладнання (система ультразвукова діагностична, фетальний монітор з функцією моніторингу двох плодів), в якій вказав попередньо узгоджену з ТОВ «М» інформацію про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі, у тому числі відповідну технічну специфікацію: опис товарів, що закуповуються, їх технічні та якісні характеристики; вимоги щодо технічних і функціональних характеристик предмета закупівлі; посилання на стандартні характеристики, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язану з товарами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними або національними стандартами, нормами та правилами, яка фактично відповідає технічній специфікації системи ультразвукової діагностичної MyLab 40 CV та монітору фетального Біомед BF-500, який мало можливість поставити ТОВ «М». Тобто тендерна документація за відсутності правових підстав на засіданні тендерного комітету не розглядалася та не обговорювалася.

Завдяки злочинній бездіяльності голови тендерного комітету обвинуваченого ОСОБА 1 та безконтрольності за роботою членів очолюваного ним комітету 10.04.2017 громадянин ОСОБА 6, провадження відносно якого виділено в окреме кримінальне провадження, з використанням власного електронного ключа (підпису) через авторизований електронний майданчик оприлюднив (розмістив) на вебпорталі Уповноваженого органу на офіційному сайті prozorro.gov.ua повідомлення про намір укласти договір з ТОВ «М» на закупівлю код ДК 021:2015 33120000-7 Системи реєстрації медичної інформації та дослідне обладнання (система ультразвукова діагностична, фетальний монітор з функцією моніторингу двох плодів), а також розмістив сканкопію протоколу тендерного комітету замовника від 10.04.2017 № 2.

Таким чином, у результаті службової недбалості голови тендерного комітету замовника

обвинуваченим ОСОБА_1 завдано тяжкі наслідки охоронюваним законом правам та інтересам юридичної особи замовника, правонаступником якої є Комунальне некомерційне підприємство «Н», та державним інтересам, які полягають у спричиненні матеріальної шкоди у розмірі 1 246 001 грн.

Вирок суду

ОСОБА 1 визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 367 Кримінального кодексу України, та призначити покарання у виді 2 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій в органах державної влади, місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях строком на 2 роки. На підставі статті 75 Кримінального кодексу України звільнити ОСОБА 1 від відбування основного покарання у виді позбавлення волі з випробуванням, встановивши іспитовий строк тривалістю 1 рік, та покласти обов'язки, передбачені пунктами 1, 2 частини 1 статті 76 Кримінального кодексу України.

Коментар редакції

Завищення очікуваної вартості предмета закупівлі не створює адміністративне правопорушення та начебто не впливає на процес проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі. Навіть, навпаки, може створити більшу конкуренцію між учасниками, що відповідає принципам публічних закупівель передбачених статтею 5 Закону.

Але, проаналізувавши наведений вище вирок суду, маємо пам'ятати, що завищення очікуваної вартості предмета закупівлі можуть кваліфікувати як службову недбалість, яка є кримінальним правопорушенням відповідно до статті 367 Кримінального кодексу України. Тому радимо замовникам більш прискіпливо визначати очікувану вартість закупівлі. Вдалих закупівель!

Статті на порталі RADNUK.COM.UA за темою:

[«Вплив очікуваної вартості предмета закупівлі на вірне обрання та застосування процедури закупівлі»;](#)

[«Інтерв'ю з головою Держаудитслужби щодо виконання Постанови № 710»;](#)

[«Приклад обґрунтування технічних, якісних характеристик очікуваної вартості закупівлі паперу»;](#)

[«Як обґрунтувати закупівлю реактивної електричної енергії»;](#)

«Як обґрунтувати закупівлю послуг з розподілу електричної енергії»;

«Ділимося цікавими обґрунтуваннями закупівель»;

«Чи можна змінювати очікувану вартість під час проведення переговорної процедури закупівлі після двох відмін відкритих торгів?».